voorstel

Zwolle

Informatienota voor de raad

Datum 13 december 2022

Onderwerp	Vergunningen, Toezicht en Handhaving Omgevingsrecht jaarverslag 2022 & programma 2023
Versienummer	V1.0

Portefeuillehouder Peter Snijders

Informant H. van Dijk / W. IJzerman
Afdeling Fysieke Leefomgeving
Telefoon 038 498 2830 / 2832
Email H.van.Dijk@zwolle.nl / W.IJzerman@zwolle.nl

Bijlagen
1. Het door het college vastgestelde Vergunningen, Toezicht en Handhaving Omgevingsrecht jaarverslag 2022 & programma 2023.
2. Het door het college vastgestelde VTH Uitvoeringsprogramma 2023 Samen Toekomstbestendig Omgevingsdienst IJsselland.

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

1). Het door het college vastgestelde Vergunningen, Toezicht en Handhaving Omgevingsrecht jaarverslag 2022 & programma 2023.

2). Het door het college vastgestelde Vergunningen, Toezicht en Handhaving uitvoeringsprogramma 2023 Samen Toekomstbestendig Omgevingsdienst IJsselland

Datum 13 december 2022

Inleiding

Hierbij bieden wij u het Vergunningen, Toezicht en Handhaving Omgevingsrecht jaarverslag 2022 & programma 2023 en het VTH uitvoeringsprogramma 2023 Omgevingsdienst IJsselland aan. Met deze documenten blikken we terug op het programma van 2022 als het gaat om de uitvoering van de taken op het vlak van vergunningverlening, toezicht en handhaving omgevingsrecht en zetten die programmering af tegen de feitelijke resultaten van het afgelopen jaar. Op die manier monitoren wij of wij met de uitvoering van de taken de begrotings- en beleidsdoelen halen – dan wel daaraan bijdragen zodat wij op die manier bijdragen aan de veiligheid en leefbaarheid in onze stad. Mede op basis daarvan hebben wij de uitvoering van de betreffende taken voor het jaar 2023 geprogrammeerd. De documenten vormen daarmee niet alleen een belangrijke leidraad voor ons om te sturen op impact, wij leggen hiermee ook verantwoording af over de uitvoering van de betreffende taken aan uw raad, de inwoners van de gemeente en de provincie in het kader van interbestuurlijk toezicht (IBT).

Kernboodschap

Met het VTH Omgevingsrecht jaarverslag 2022 & programma 2023 legt het college verantwoording af over de uitvoering van de taken van vergunningverlening, toezicht en handhaving omgevingsrecht aan de raad, de inwoners van de gemeente en de provincie in het kader van interbestuurlijk toezicht. Veiligheid en leefbaarheid zijn daarbij de belangrijkste keuzethema's. Daarnaast communiceert het college met het document open en transparant over de programmering van de betreffende taken voor 2023.

Toelichting

Het opstellen van een jaarverslag en een programma voor de uitvoering van de taken van vergunningverlening, toezicht en handhaving omgevingsrecht (de zogenaamde Wabo-taken[1]) is een wettelijke verplichting. Het is een proceseis, dat onderdeel uitmaakt van de sluitende VTH beleid- en uitvoeringscyclus. Voor de milieutaken, uitgevoerd door de Omgevingsdienst IJsselland (OD), geldt een extra verplichting om te komen tot een regionaal uitvoeringsprogramma.

Die wettelijke verplichting geldt niet voor de niet Wabo-VTH taken (zoals openbare ruimte, openbare orde en Bijzondere wetten). Daarnaast spelen binnen beide werkvelden diverse ontwikkelingen met ieder een eigen proces, zoals de komst van de Omgevingswet en de doorontwikkeling Toezicht Openbare Ruimte. Om die reden is vorig jaar besloten vanaf 2021 het jaarverslag en programma voor beide taakvelden apart op te stellen. Het jaarverslag en programma voor de niet Wabo-VTH taken zal separaat, op een later moment, aan het college ter besluitvorming voorgelegd en daarna ter informatie naar de raad gestuurd.

Het programma omvat één kalenderjaar en moet vóór het nieuwe kalenderjaar door het college zijn vastgesteld. Het jaarverslag omvat ook één kalenderjaar en moet voor 1 april door het college worden vastgesteld in het daaropvolgende jaar. Sinds 2020 is gekozen voor een gecombineerd jaarverslag en programma, waardoor wij de beleids- en uitvoeringscyclus nog beter zichtbaar sluitend kunnen maken. Met deze verbeterslag kan het college beter verantwoording afleggen aan het interbestuurlijk toezicht van de provincie Overijssel (het IBT) en het document is een waardevol middel voor monitoring en sturing.

[1] Hiermee doelen wij zowel op de milieutaken die namens ons worden uitgevoerd door de Omgevingsdienst IJsselland (OD) als de taken die wij zelf uitvoeren, de zogenaamde 'Wabo-thuistaken' (bouw, ruimtelijke ordening e.d.).

Korte terugblik op het VTH jaar 2022
Het afgelopen jaar hebben wij vol ingezet op een goede en tijdige voorbereiding op en implementatie van de Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen, ervan uitgaande dat beide wetten op 1 januari 2023 in werking zouden treden. Op 14 oktober jl. heeft de Minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening besloten de invoering in ieder geval door te schuiven naar 1 juli 2023. Dit maakt dat er op onderdelen beelden gecorrigeerd dan wel genuanceerd moeten worden.

Het werkveld wordt steeds dynamischer en we kunnen niet alles voorzien. Het afgelopen jaar heeft ons eens te meer duidelijk gemaakt dat de uitvoering van onze VTH-taken direct samenhangt met de staat van onze samenleving en economie en heeft het belang van een adequate uitvoering van die taken voor onze samenleving meer dan ooit onderstreept.
Als we kijken naar het omgevingsrecht-domein dan zien we ten aanzien van de vergunningverlening een duidelijke toename van het aantal ingediende conceptaanvragen om omgevingsvergunningen (319 t.o.v. 142 in 2021) en veel klantvragen. De uitvoering van de omgevingsvergunningen verloopt als vanouds zodat de bouwcontroles zoveel als mogelijk uitgevoerd zijn – en worden. Grotere bouwprojecten en projecten met specifieke toepassingen zoals een breedplaatvloer hebben daarbij vanuit (constructieve) veiligheid prioriteit. Wij zien ook een duidelijke toename van het aantal contact- en informatieverzoeken (inclusief klachten en meldingen) bij bouw en brandveiligheid (in totaal ruim 565, t.o.v. 461 in 2021).
De brandveiligheidscontroles zijn daarentegen in aantal achtergebleven omdat de implementatie van het nieuwe toezichtprogramma en het inwerken van nieuwe medewerkers meer tijd vroeg dan voorzien en we te maken hadden met langdurige ziekte van medewerkers.

De voor 2022 geplande projecten en werkzaamheden hebben we daar waar nodig heroverwogen waarbij wij de beschikbare middelen en instrumenten zo effectief mogelijk hebben ingezet. Het één en ander maakt dat wij in 2022 inzet hebben gepleegd op de uitvoering van taken die wij tevoren niet hadden voorzien, zoals het vanuit bouw en brandveiligheid ondersteunen bij de huisvesting van vluchtelingen uit Oekraïne, en op andere bestaande taakvelden meer inzet hebben gepleegd dan voorzien of juist minder.

Korte vooruitblik op het VTH jaar 2023
In 2023 hebben we twee grote opgaven die, naast de reguliere VTH taken veel inzet vragen. Ten eerste is 2023 naar verwachting het jaar van de inwerkingtreding van de Omgevingswet. We bereiden ons met behulp van het programma Omgevingswet daar goed op voor en met name in de eerste helft van het jaar, vooral ook met opleidingen en trainingen. Ten tweede is 2023 naar verwachting ook het jaar van de inwerkingtreding van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen. Deze Wet maakt dat wij – kortgezegd - voor wat betreft een aantal categorieën bouwwerken fundamenteel anders gaan werken omdat een private partij de kwaliteit moet gaan borgen maar wij handhavend moeten optreden wanneer deze private partij constateert dat er niet conform de regelgeving is gebouwd.
Daarnaast continueren wij de energiebesparingsaanpak bij bedrijven en starten wij met toezicht en handhaving van de energielabelplicht kantoren. Dit doen wij daar waar mogelijk samen met de Omgevingsdienst IJsselland en de regiogemeenten.

Consequenties
Het is noodzakelijk prioriteiten te stellen
Er is veel landelijke en gemeentelijke wet- en regelgeving waar de bevoegdheden en verplichtingen voor de uitvoering van VTH-taken omgevingsrecht uit voortvloeien. Daarmee is het college

verantwoordelijk voor de uitvoering van een behoorlijk aantal VTH-taken. Omdat het onmogelijk is om alles op te pakken, maken we ieder jaar keuzes aan de hand van probleemanalyses in combinatie met ervaringscijfers. Veiligheid en Leefbaarheid zijn daarbij de keuzethema's.

Wij voldoen aan de huidige landelijke kwaliteitseisen voor uitvoering en handhaving
In het Besluit omgevingsrecht (Bor) staan de kwaliteitseisen voor de uitvoering en de handhaving van de Wabo genoemd waaraan bestuursorganen die de zorg hebben voor de uitvoering en het toezicht op de naleving van de Wabo moeten voldoen. Het programmatisch werken, waaronder het opstellen van een jaarverslag en programma, is één van deze eisen. Met het vaststellen van het VTH jaarverslag 2022 & programma 2023 en u daarover te informeren, voldoen wij aan onze wettelijke verplichting om inzicht te geven in de resultaten op het gebied van vergunningverlening en toezicht en handhaving van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht en aanverwante regelgeving en de programmering van deze taken voor 2023.

Financiën
De invoering van de Omgevingswet inclusief Wet kwaliteitsborging voor het bouwen, die uitgesteld is met minimaal 6 maanden, heeft gevolgen voor de leges en de legesverordening de komende jaren. Zodra er duidelijkheid is over de datum inwerkingtreding Omgevingswet zal het college de raad hierover nader informeren en voorstellen tot besluitvorming doen.

Communicatie
Het Vergunningen, Toezicht en Handhaving omgevingsrecht jaarverslag 2022 en programma 2023 wordt na vaststelling van het college op de website van de gemeente Zwolle gepubliceerd. Wij sturen het programma voor de beoordeling in het kader van interbestuurlijk toezicht aan Gedeputeerde Staten van Overijssel. Ook sturen wij het programma ter informatie aan de directeur van de Omgevingsdienst IJsselland.

Vervolg
Om het programma uit te kunnen voeren moet alle benodigde capaciteit ingezet kunnen worden. Afgelopen periode is gebleken dat vanwege krapte op de arbeidsmarkt het lastig is om vacatures in te vullen. Die krapte geldt ook op het gebied van inhuur via bureaus. Indien ontstane vacatures niet (tijdig) kunnen worden ingevuld, zal er geprioriteerd moeten worden. Bij het stellen van prioriteiten is de risicoanalyse van belang.

Openbaarheid
Deze informatienota is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

voorzitter, Peter Snijders

Datum 13 december 2022

secretaris, Dick Emmer